

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 25. júla 2013 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **L. N.** pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a iné, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 22. októbra 2009, sp. zn. 3T 7/2009, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. b/ Tr. por. dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 22. októbra 2009, sp. zn. 3T 7/2009, bol obvinený **L. N.** uznaný vinným v bode 1/ a 2/ z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., z toho v bode 1/ spolupáchatel'stvom podľa § 20 Tr. zák., v bode 3/ z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., v bode 4/ z pokusu prečinu krádeže podľa § 14 ods. 1, § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., a to na skutkovom základe tam bližšie uvedenom.

Za skutky uvedené v bodoch 1/ a 2/ rozsudku súd u obvineného podľa § 44 Tr. zák. upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože trest, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T 3/2008, z 20. marca 2008 (právoplatný tým istým dňom) považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Za skutky uvedené v bodoch 3/ a 4/ rozsudku mu podľa § 212 ods. 3, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

A napokon podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obvinený aj spolu s spoluobvineným D. J. zaviazaný spoločne a nerozdielne nahradiť poškodeným G. F. a M. F. škodu vo výške 237,63 €.

Krajský súd v Trnave uznesením z 12. januára 2010, sp. zn. 5To 174/2009, odvolanie obvineného Ľ. N. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ako oneskorene podané zamietol a zároveň tiež uznesením zo 16. februára 2010, sp. zn. 5Nto 5/2010, podľa § 64 ods. 1 Tr. por. zamietol i jeho neskoršiu žiadosť o navrátenie lehoty na podanie odvolania.

Proti vyššie citovanému právoplatnému rozsudku prvostupňového súdu (právoplatnosť nadobudol 7. novembra 2009 márnym uplynutím lehoty na podanie odvolania - § 183 ods. 1 písm. b/ bod 1 Tr. por.) podala v lehote podľa § 370 ods. 2 Tr. por. na Okresný súd Trnava ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky dovolanie na základe podnetu obvineného Ľ. N., a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom vidí dovoľateľka v nerešpektovaní zákona v ust. § 240 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. por. zo strany okresného súdu, keď tento na hlavnom pojednávaní konanom 22. októbra 2009 rozhodol o vine a treste obvineného bez toho, aby mu predtým (pred pojednávaním) doručil obžalobu ako i výzvu na oznámenie návrhov na vykonanie dôkazov. Prednesenie obžaloby prokurátorom na uvedenom hlavnom pojednávaní pritom predmetný nedostatok nie je spôsobilé napraviť. A hoci sa v uznesení Krajského súdu v Trnave zo 16. februára 2010, sp. zn. 5Nto 5/2010, uvádza, že obžaloba bola obvinenému doručená náhradným spôsobom, z trestného spisu nebolo zistené, že by okresný súd takéto náhradné doručenie skutočne vykonal, a to či už pred resp. priamo na spomínanom pojednávaní (tzv. „krátkou cestou“).

Vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že konaním, ktoré predchádzalo vydaniu právoplatného rozsudku Okresného súdu Trnava z 22. októbra 2009, sp. zn. 3T 7/2009, bol porušený zákon v ustanovení § 240 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. por. v neprospech obvineného Ľ. N., zároveň podľa § 386 ods. 2 Tr. por. aby napadnutý rozsudok zrušil, tiež aby zrušil aj ďalšie rozhodnutia na toto rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. aby vec prikázal Okresnému súdu Trnava na nové prejednanie a rozhodnutie.

K predmetnému dovolaniu zaslal písomné vyjadrenie aj prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry. Tento poukázal na to, že je síce pravdou, že obvinenému N. nebola obžaloba a ani výzva na navrhovanie prípadných dôkazov doručená pred termínom pojednávania tak, ako to predpokladá ust. § 240 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. por., no menovaný sa mal možnosť s obžalobou oboznámiť priamo na pojednávaní - táto mu bola predložená zo strany sudcu na prečítanie a tiež bola na začiatku pojednávania riadne prednesená prokurátorom. Sám obvinený sa napokon do zápisnice vyjadril, že obžalobu obdržal, prečítal si ju a tejto porozumel. Zároveň ale nemožno prehliadnúť i ten fakt, že obvinený mal z dôvodu povinnej obhajoby ustanovenú obhajkyňu, ktorej bola výzva aj s obžalobou s dostatočným časovým predstihom doručená. Na pojednávaní ani obvinený a ani jeho obhajkyňa dodatočné predloženie obžaloby či absenciu výzvu nenamietali (túto skutočnosť obvinený namietal až v oneskorene podanom odvolaní) a nepožiadali tiež ani o odročenie pojednávania za účelom prípravy obvineného. Obhajoba neuvádzala žiadne návrhy na dokazovanie, obvinený sa k žalovaným skutkom priznal a uznal svoju vinu.

Vzhľadom na popísané okolnosti tak podľa názoru prokurátora v danom prípade nemožno hovoriť o žiadnom zásadnom porušení práva obvineného na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), a z toho dôvodu preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. podané dovolanie odmietol.

Spisový materiál v posudzovanej veci bol 18. februára 2013 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolaciemu (§ 377 Tr. por.) na rozhodnutie.

Podľa § 382 písm. b/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, **ak bolo podané neoprávnenou osobou.**

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 právoplatné rozhodnutie súdu na podnet strany alebo na iný podnet napadne minister spravodlivosti z dôvodu uvedeného v § 371.

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. v znení novely č. 262/2011 Z.z. účinnej od 1. septembra 2011 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 6 Tr. por. v znení novely č. 262/2011 Z.z. účinnej od 1. septembra 2011 ak podnet podľa odseku 1 podala osoba, ktorej tento zákon právo na jeho podanie nepriznáva, minister spravodlivosti o podnete nekoná; toho, kto podnet podal, o tom upovedomí.

Podľa § 567j ods. 5 Tr. por. ak bol podnet na podanie dovolania podaný pred 1. septembrom 2011, použije sa ustanovenie § 369 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky podala na prvostupňový súd dovolanie 21. novembra 2011 na základe podnetu obvineného Ľ. N.. Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že predmetný obvineným vlastnoručne spísaný „podnet“ bol adresovaný na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, ktorej bol doručený 4. februára 2010 (č. l. 400 až 402 spisu). Kedy bol následne odstúpený ministerstvu spravodlivosti však už z obsahu spisu nie je zrejmé, a teda nemožno ani jednoznačne ustáliť, aký právny režim sa má v danom prípade vzhľadom na vyššie citované prechodné ustanovenie § 567j ods. 5 Tr. por. aplikovať (pozn. má sa tu na mysli dátum podania podnetu na príslušný orgán). Keďže ale je v konečnom dôsledku pre samotné rozhodnutie irelevantné, či sa použije ustanovenie § 369 Tr. por. upravujúce okruh oprávnených osôb na podanie dovolania v znení účinnom pred novelou (zákonom č. 262/2011 Z.z.), resp. po nej - podané dovolanie by bolo v oboch prípadoch odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou - najvyšší súd nepovažoval za účelné túto okolnosť ďalej objasňovať.

Vychádzajúc z novelizovaného ustanovenia § 369 ods. 1 Tr. por. možno konštatovať, že z podania podnetu na podanie dovolania ministrom spravodlivosti sú vylúčené dva druhy osôb. Jednak osoby, ktorým zákon umožňuje priamy prístup k podaniu dovolania (vychádzalo sa z poznatkov praxe, kedy tieto osoby často prenášali svoje zákonné právo na podanie dovolania na ministra spravodlivosti) a jednak osoby, ktoré nespĺňajú podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Tr. por.

V zmysle § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd

rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Ako vyplýva už aj zo skôr uvedeného, obvinený Ľ. N. nepodal v danej veci v zákonnej lehote odvolanie, pričom toto nebolo podané ani zo strany žiadnej inej oprávnenej osoby, a preto obvinený nespĺňa jednu zo základných podmienok na podanie dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Tr. por. Z toho dôvodu zároveň ani nemôže v zmysle § 369 ods. 1 Tr. por. účinnom od 1. septembra 2011 kvalifikovane podať podnet na podanie dovolania ministrom spravodlivosti.

V súvislosti s predchádzajúcim právnym stavom treba potom poukázať predovšetkým na *stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. mája 2009, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 33/2009*, ktoré sa síce nezaoberá oprávnením ministra spravodlivosti podať dovolanie na podklade podnetu obvineného (ale generálneho prokurátora Slovenskej republiky), no závery tam uvedené sú aplikovateľné i na tento prípad.

V zmysle § 369 ods. 1 Tr. por. (v znení účinnom pred novelou č. 262/2011 Z.z.) minister spravodlivosti môže podať dovolanie len na základe podnetu strany alebo z iného podnetu. Bez takého podnetu nie je osobou oprávnenou na podanie spomenutého mimoriadneho opravného prostriedku.

V zmysle § 369 ods. 2 Tr. por. (v znení účinnom pred novelou č. 262/2011 Z.z.) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

a/ generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,

b/ obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z ust. § 369 ods. 2 a § 372 Tr. por. vyplýva, že je vylúčené podanie dovolania obvineným, ako osobou na podanie dovolania oprávnenou, v prípade, že tento nevyužil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (včas) a ak zároveň prvostupňový rozsudok

nebol zmenený v jeho neprospech ani na podklade odvolania inej oprávnenej osoby (prokurátora, resp. poškodeného vo výroku o náhrade škody).

Tým viac potom platí, že takýto pasívny obvinený (ktorý nesplnil podmienku dovolania podľa § 372 Tr. por.) ako strana nemôže uplatniť ani podnet voči ministrovi spravodlivosti ako podmienku na podanie dovolania zo strany ministra spravodlivosti.

Podnet obvineného za danej situácie nemôže mať voči ministrovi spravodlivosti materiálny účinok podľa § 369 ods. 1 Tr. por. a bez takéhoto podnetu minister spravodlivosti nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania.

S ohľadom na vyššie uvedené preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júla 2013

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová